S.V. Apte, English-Sanskrit Dictionary -- 3rd ed. Pune 1920

1 A, अनुमा 3 A, 2 P, अवगम् 1 P, तर्क् 10. **-ation,** *s.* शकुनपरिक्षणं, लक्षणपरीक्षणं, भविष्यसूचनं. 2 अनुमानं, तर्कः. **-er,** *s.* दैवज्ञः, शकुनपरीक्षकः, निमित्तज्ञः. 2 अनुमातृ *m.* **-ity,** *s.* दैवत्वं, दिव्यता, देवतानुभावः. 2 देवता; *See* **God.** 3 परमार्थविद्या, श्रुतिविद्या ईश्वरविषयं शास्त्रं. **-ly,** *adv.* देववत्, दिव्यरूपेण.

Divorce, *v. t.* त्यज् 1 P, निराकृ 8 U, निरस् 4 U; विवाहं लुप् c. or भिद् 7 P. **-s., -ment,** *s.* त्यागः, निराकरणं, विवाहलोपः, प्रत्यादेशः; विवाहोच्छेदः.

Divulge, *v. t.* प्रकाश् c., प्र-ख्या c. (ख्यापयति), वि-वृ 5 U, भिद् 7 P or c. **-er,** *s.* प्रकाशकः, भेदकः. **-ing,** *s.* प्रकाशनं, विवरणं, भेदः.

Divulsion, *s.* विवरणं, उत्पाटनं.

Dizzy, *a.* भ्रमिन्, घूर्णमान. 2 भ्रमकारक, भ्रमकर (री *f.*), भ्रमोत्पादक. 3 चपल, प्रमत्त, अनवहित. **-ness,** *s.* घूर्णनं, घूर्णि *f.*, भ्र(भ्रा)मरं, भ्रमः, भ्रमि *f.*.

Do, *v. t.* कृ 8 U, विधा 3 U, संपद् c., अनुष्ठा 1 P, निर्वृत् c., आचर् 1 P, निर्वह् c., प्र-णी 1 P, प्रतिपद् 4 A, (किमधुना प्रतिपत्स्ये). 2 जन् c., (जनयति), उत्पद् c., साध् c.: 'd. one's best' यथाशक्ति कृ 3 (Standing for verb) ex. by the verb or by circum.; 'speak as you are accustomed to d.' यथाभ्यस्तमभिधीयतां (U. 1). 4 (As emphatic) ex. by एव, नूनं, खलु, किल; आजगाम किल, तिष्ठत्येव, &c. **-v. i.** आचर् 1 P, व्यवहृ 1 P, वृत् 1 A; 'd. unto others' अन्येषु व्यवहर, वर्तस्व. 2 भू 1 P, अस् 2 P, स्वस्थ-कुशलिन्- *a.* भू; 'how do you d.' अपि कुशलं भवतः, कस्ते वृत्तांतः; 'asks you how you d.' त्वां सुखं-कुशलं पृच्छति; 'd. well' सुस्थित *a.* भू; देवीं सुख प्रष्टुमागता (M. 4) 'to ask if she was d. ing well &c.' 3 (At the end of a speech); 'I have done' अवसितवचनोस्मि; साधयामि; 'this carelessness will not d.' ईदृशं प्रमादित्वं न मया क्षंतव्यं or न ते हिताय कल्प्स्यते; 'that will d. now' अलमलं, विरम, इत्यलं; 'this will d. as water for washing the feet' इदं पादोदकं भविष्यति (S. 1); 'it will d. just as well for you' एवमपि तत्र समीहितं सिद्धमेव. **-away,** विनश् c., लुप् c.; 'd. away with' अलं, कृतं (with instr.); 'have done with your importunity' अलं निर्बंधेन. 2 **Kill,** q. v.; अपहृ 1 P (life &c.). **-with,** Ex. by किं, किं कार्यं, or प्रयोजनं with instr.; 'what can you d. with such a servant' ईदृशेन भृत्येन किं तव कार्यं, 'what have we to d. with watching the movements of our master' किमस्माकं स्वामिचेष्टानिरूपणेन (H. 2). 2 प्र-उप-युज् 10, व्यापृ c. **-without, Dispense with,** q.v. **-er,** *s.* कर्तृ *m.*, कारकः-करः-कारः, कृत्--in comp.; संपादकः, निर्वर्तयितृ *m.*, निर्वाहकः. **-ing,** *s.* करणं, विधानं, संपादनं; 'of one's own d.' आत्मकृत, स्वयंकृत. 2 (D.s) चरितं, चेष्टितं, कार्यं, व्यापारः. 3 व्यवहारः, आचारः, प्रवृत्ति *f.*

Docile, *a.* विनेय, अनुविधायिन्, विधेय, वश्य, अधीन, आयत्त, शिक्ष्य. **-Docility,** *s.* विने-यता, वश्यता.

Dock, *s.* छिन्नपुच्छं. 2 नौकागारं, नावाशयः. **-v. t.** (पुच्छं) छिद् 7 P, लू 9 U, कृत् 6 P.

Docket, *s.* सूचिपत्रं, अर्थिनामावली. 2 अंकपटः, अंकपत्रं.

Doctor, *s.* भिषज् *m.*, वैद्यः, चिकित्सकः; अगदंकारः, जीवदः, रोगहारिन् *m.* 2 पंडितः, व्युत्पन्नः, शास्त्रज्ञः, ex. by आचार्य in comp. 3 शिक्षकः, आचार्यः, गुरुः. **-v. t. Treat,** q. v. **-ship,** *s.* आचार्यपदं, गुरुपदं.

Doctrine, *s.* मतं. 2 तत्त्वं, न्यायः. 3 पंथिन् *m.*, पथ in comp.; मार्गः. 4 (System) वादः; 'd. of evolution' परिणामवादः; प्रधानकारणवादः, अनीश्वरवादः, &c.; 'receive d. s' संप्रदायः, आम्नायः.

Document, *s.* लेख्यं, लेखः, पत्रं, पत्रकं, लेख्यपत्रं. **-ary,** *a.* (*s.*) in comp.; 'd. evidence' लेख्यप्रमाणं.

Dodecagon, *s.* द्वादशास्रं, द्वादशकोणः.

Dodge, *v. t.* वंच् 10, प्रेतृ c.; *See* **Cheat** **-v. i.** छलेन अपक्रम् 1 U, 4 P, विपरिवृत् 1 A. **-s.** छलं, कपटोपायः, शाठ्यं, कपटं

Doe, *s.* मृगी, हरिणी, एणी, पृषती, कुररी.

Doff, *v. t.* (वस्त्रं) अपनी 1 P, अवतृ c., उन्मुच् 6 P.

Dog, *s.* श्वन् *m.* कुक्कुरः, सारमेयः, शुनकः; कौलेयकः, भषकः, मृगदंशकः; 'd. -cheap' अतिस्वल्पमूल्य; 'd. days' अत्युष्णकालः; 'mad d.' अलर्कः; 'go to the d.s' विनश् 4 P, परिक्षि pass.; 'hunting d.' विश्वकद्रुः. **-v. t.** (कुक्कुरवत्) अनुसृ 1 P पश्चात् धाव् 1 P, अन्विष् 4 P, अनुसृत्य पीड् 10. **-gish,** *a.* श्वशील, श्ववृत्ति, श्वभाव.

Dogged, *a.* कठिन, निष्ठुर, वक्रभाव. 2 प्रतिनिविष्ट, साग्रह, निर्बंधपर.

Doggerel, *a.* विषम; 'd. verses' कुकाव्यं.

Dogma, *s* मतं, तत्त्वं, नियमः, व्यवस्था, विधिः, आदेशः. **-tic, -tical,** *a.* स्वमताभिमानिन्, निर्देशक; वैधिक (की *f.*). **-ally,** *adv.* दृढनिश्चयपूर्वं, सधर्षं, साहसेन, सनिर्बंधं

Institute of Indology & Tamil Studies Cologne University Germany 9/1/2007